II évfolyam 164 szám. 1925. Csütörtök ju[illegible]

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József kir. herceg-u. 1.- Tel. 7-89. | Politikai napilap | Egyes szám ára: 1500 korona Előfizetési ár egy hóra 35.000 K

Európa békéje felé.

A lezajlott világháboru a maga hallatlan méreteiben és súlyos következményeiben olyan példákkal szolgált az emberiség számára, amelyeket a jövő érdekében jó lesz figyelemre méltatni. Régente, ha alá irták a békeszerződéseket, ezzel megszünt a háboru s a népek vissza tértek a munkához, hogy reparálják és visszaszerezzék azt, ami a háboruban elveszett. A világháboru azonban, amely a harctereken a fegyverek végső felhasználásával folyt, a békeszerződések aláirásával nem szünt meg, dokumentumával annak a hallatlan elkeseredésnek, amely az egymás ellen küzdő nemzeteket mozgatta. Sötét és kimérhetetlen gazdasági háboru indult meg amely a fegyverrel legyőzöttek végleges tönkretételét akarta legalább is a háborus gyűlölet és az erőszakos békék első perceiben olyan tönkretétellel, amelyből nincs többé feltámadás.

Franciaország, melyről elismerjük, hogy a legnagyobb veszélyben forgott s a háboruban legtöbbet vesztett, járt elől ennek a végzetes szellemnek az érvényesitésénél, — amint azonban az események mutatták, *okosabb útra kellett térnie, mert a megsemmisitendőnek vélt Németországgal együtt ellenkező esetben saját maga is a megsemmisülés útjára lépett volna.* A franciák valami érhetetlen túlbecsülés folytán úgy képzelték, hogy a legyőzött, a háboruban végletekig kimerült Németország képes lesz a fizetendő hadisarc alakjában mindazokat az összegeket megadni, amelyek szükségesek az újjáépitéshez és szükségesek azoknak a pénzügyi terheknek az eliminálásához, amelyet a franciák a háboru érdekében magukra vállaltak. Kitünt azonban, hogy Németország a háboruban sokkal jobban kimerül, semhogy ezeknek a túlzott követeléseknek eleget tudna tenni s mivel nem fizetett, mert nem tudot fizetni, a franciák még 1923-ban a belgákkal egyetemben megszállották retorzióképpen a Rajna jobboldalát.

Elhamarkodott lépés volt ez s amint később kitünt, Franciaországra semmi haszon nem háramlott belőle. Mert a németek ezután sem tudtak többet fizetni, a franciákra pedig ráborult a megszálló seregek fenntartásának horribilis összege s az a rengeteg összeg, amelybe a megszállt területeken a közigazgatás fentartása kerül. — Franciaország mindamellett makacsul kitartott a megszállás gondolatánál, mert egyrészt a francia külpolitikának ez kedvenc fikciója volt, másrészt talán presztizs kérdésből, mert bajos lett volna visszavonni a francia csapatokat anélkül, hogy a francia pénzügyi kormányzat bármilyen eredményt is tudott volna felmutatni. Mióta azonban a Dawes-féle egyezmény életbe lépett s úgy ahogy szabályozta a német fizetések kérdését, a franciák miután a visszavonulás tisztes külszinét ez az egyezmény biztositotta számukra, ebben a kérdésben már nem tanusitottak olyan merev magatartást s Párizs nem utasitotta vissza a kiürités problémáját az előbbi makacs merevséggel.

Most azután megtörtént a döntő lépés, amennyiben *a Rajna jobb partjáról visszavonják az összes francia és belga megszálló csapatokat s ezzel egy óriási lépés történt Európa békéje felé.* Mert francia csapatok német területen: ez nem a béke állapota, hiszen a franciák és belgák minden jog ellenére szállták meg a Rajna jobb oldalát sankcióképen, de amint utóbb kitünt, teljesen felesegesen, mert a németek azért nem fizettek, mert nem tudtak fizetni. *Most a kiürítéssel az európai béke egy nagy méregfogát húzták ki s reméljük, hogy ezzel a lépéssel jelentékenyen előrehaladtunk Európa konszolidálása felé*, amelyet nagyon is kivánatossá tesz egy és más ok, amiről talán nem is szükséges bővebben beszélni.

A nagybizottság javaslata szerint a kölcsönt a két nagy bérház és a Déri-muzeum felépitésére, az iparostanonciskola kibővitésére, városi vállalatok beruházására forditják.

A vásárcsarnok felépitéséhez nem lesz szükség a kölcsönre, mert kedvező ajánlatot kapott a város.

Debrecen városának jutó külföldi kölcsön felosztásának ügyében tegnap délután 4 órakor a városháza kistanácstermében a háztartási nagy-bizottság dr *Magoss* György polgármester elnöklésével értekezletet tartott.

A polgármester üdvözlő szavai után *Varga* Elemér főjegyző ismertette a kölcsön feltételeit, mely szerint *az egymillió kettőszázezer dollárnak legalább háromnegyedrészét jövedelmező befektetésekre kell forditani.*

A világitási vállalatnak külön kölcsönt szereznek.

A vita első pontja a világitási vállalat kölcsönügye volt. *Baukovácz* Alfréd a vállalat főkönyvelője, helyettes-igazgatója ismertette a világitási vállalat tervét, amelyet a Debrecen már részletesen közölt. — *Schwartz* Vilmos bizottsági tag szólt hozzá a kérdéshez és kifejtette, hogy a legszükségesebb munkálatokat a vállalat az idén a saját erejéből eltudja végezni, a nagy terv végrehajtására ugy sem lehet ebből a kölcsönből elszakitani, *tehát javasolja, hogy ezt a kérdést kapcsolják ki és a vállalatnak más módon szerezzenek kölcsönt.*

Az értekezlet ilyen értelemben határozott.

Két nagy bérházat épittet a város.

A kölcsönből hatszázezer aranykoronát bérház épitésére kivánnak igenybe venni. Az ügyet *Kalenda* müszaki tanácsos referálta. Az a javaslata, hogy *a Batthyányi-utca és Szentanna-utca sarkán épitsenek fel egy három emeletes bérházat, a melyben a földszinten kilenc üzlethelyiség, egy külön udvari lakóépület lenne az udvarban, ezenkivül minden emeleten két négyszobás, két három szobás, kettő két szobás és egy egyszobás lakás lenne. Az ily módon elért jövedelem nyolc százalék kamatozásnak felelne meg.* A felépitendő ház telkén levő épületben lakókat máshol helyeznék el ideiglenesen. E célból a Simonffy-utcán levő bérházra még egy emeletet huznának és azokban a lakásokban helyeznék el a lakókat. Az épitkezés céljára a harmadik emeletet illetőleg kétszázezer aranykoronára volna szükség.

Schwartz Vilmos bizottsági tag javasolja, hogy *ne egy, hanem két bérházat épitsenek.*

Zöld József tanácsnok közbeveti, hogy inkább a második bérház épitése helyett forditsanak valamennyit a köztemető rendezésére. Ezt a közönség részéről jogos kivánságnak tartja. Van ez olyan fontos és sürgős, mint a többi kérdések közül bármelyik.

Magoss György: Ezt nem lehet mondani, mert a halottat csak eldugjuk bárhova, de az élőket nem lehet akárhova tenni.

Végül is az értekezlet ugy dönt, hogy hatszázezer és négyszázezer aranykoronáért épitsenek két bérházat.

Iparos tanonciskola és Déri-muzeum.

Az iparostanonc iskola felépitése kérdésében megszavazzák a 650 ezer aranykoronát, mert ennek a háznak felépitését feltétlen szükségesnek tartják.

A Déri-muzeum épitési költségeire 500 ezer aranykoronát irányoztak elő, ami körülbelül 7.3 milliárdot tesz ki.

Magoss György dr polgármester megjegyzi, hogy ez az összeg egyáltalában nem elég, a muzeum felépitése, berendezéssel és a tér rendezésével sokkal többe fog kerülni *Legalább is 700 ezer aranykoronára van szükség.*

Az értekezlet ennyit javasolt.

Rendkivül előnyös ajánlat a vásárcsarnok felépitésére.

A vásárcsarnok kérdésénél a polgármester megjegyzi, hogy ajánlat érkezett a városhoz, amelyben *az ajánlatot tevő hajlandó felépiteni a vásárcsarnokot 15 éves koncessió mellett, ugy hogy ez idő alatt a jövedelem 40 százalékát fizetik a városnak, amelynek tulajdonába megy át a csarnok 15 év mulva. A polgármester ezt nagyon előnyös ajánlatnak tartja, azonban az értekezlet ezzel a kérdéssel nem foglalkozik, hanem majd annak idején tárgyalás alá veszik.*

A *szennyvizszürő-telep* céljaira *Zöld* József tanácsnok felszólalása után megszavazzák a 180 ezer aranykoronát.

A városi nyomdavállalat 700 ezer aranykorona kölcsönt kap.

Nagyobb vitát provokált a *városi nyomda* kérdése, amelyre 792 ezer aranykoronát kértek.

A kérdéshez *Schwartz* Vilmos szól hozzá, aki ismerteti, hogy nyommasztó adósságok kifizetésére szükséges nagyobb összeg. *Kifejti, hogy a városi nyomda nem abból áll, hogy a helybeli cégeknek vagy vállalatoknak konkurrenciát csináljon. Fő célja, hogy az egyházkerület által kiadandó zsoltárok, iskolakönyvek nagyban előállitásával foglalkozzék és füzeteket gyártson.* Ezeket pedig nemcsak a debreczeni cégek, — hanem az egész ország könyvkereskedése utján hozza forgalomba. *A vállalatnak magánfogyasztói ugyszólván egyáltalában nincsenek.* Könyvkötészetében ser-

Lapunk mai száma 8 oldal

fordulnak elő privát munkák. Panaszkodhatnak a nagyvállalkozók, akik Budapesten vannak, hogy nem ők kapták meg a munkákat. *Figyelembe kell venni azt is, hogy a nyomdavállalat 120 embert alkalmaz, akiknek kenyeret ad.* — Szó van arról is, hogy a nyomda nem jövedelmező vállalat. Összehasonlitja a mérleget az ezelőtti mérlegekkel és megállapitja, hogy ezelőtt 20 évvel 25 ezer koronára becsülték a nyomda vagyonát és 25 ezer korona volt a forgótőkéje. — Azóta a városról csak kölcsönt kapott. *A vagyona pedig horribilis módon emelkedett. A vállalat mérlegében 111 millióval szerepel a berendezés és 10 millióval az a hatalmas épület, amelyben a vállalat van. — A felértékelésnél óriási vagyont fognak kimutatni.* Kijelenti, hogy *már ebben a félévben is nagyon szép haszoneredmény mutatkozik.*

A vállalat szociális missziót teljesit. 370 év óta áll fenn ez a nyomda, amelyet, ha a város nem akarna fenntartani, akkor sem sikerülne tönkretenni, amit pedig több izben próbáltak már, mert az egyházkerület feltétlenül fenntartaná.

Miután a vállalat igen is jól jövedelmez, kéri, hogy *segitség 800 ezer aranykoronával, melyet a kölcsönből bocsássanak rendelkezésre.*

Dr *Magoss* György polgármester — A nyomda talpraállitásához, a mely feltétlenül szükséges, szivesen hozzájárul, azonban nem volna helyes, hogy a vállalat 9 százalékos kölcsöneit ebből a külföldi kölcsönből fizessék ki, amely után nagyobb kamatot kell fizetni.

Végül is az értekezlet ugy dönt, hogy *a nyomdavállalat részére 700 ezer aranykoronát javasol folyósittatni.*

Téglagyár, vágóhid, köztemető.

A városi téglagyárnak, hogy a klinker-tégla gyártására berendezkedhessék, 140.000 aranykorona kölcsönt, — a köztisztasági vállalatnak pedig 60.000 aranykoronát szavazott meg az értekezlet.

A vágóhidat 550.000 aranykoronával segiti meg modern üzemre való áttérésében.

A kölcsön összegéből még 300.000 aranykorona marad fenn. — Ezt a város arra szánja, hogy a köztemető kiépitésének megkezdésére alkalmat nyujtson. — Ez szintén jó jövedelmező befektetés lesz, mert a sirhelyek árából jó haszonra lehet számitani.

Tiszalök község uj harangját IV. Károly király nevére keresztelte el.

Tiszalök községnek megható és lélekemelő ünnepsége volt nemrég. A templom uj harangját szentelték fel, melynek elődjét annak idején elvitték a háboruba. A harangot az ájtatos hivek IV. Károly király harangnak keresztelték el, mely tényről hódoló feliratban értesitették a Lequitóban élő özvegy Zita királynét.

A hódoló feliratra most érkezett meg Lequitóból a válasz, mit Károlyi József irt alá a királyné nevében.

A válasz elmondja, hogy Zita királynét s az egész királyi családot nagyon meghatotta Tiszalök község hiveinek nemes kegyelete, a mely a boldogult király emlékével szemben megnyilvánult; kéri a hiveket, hogy mikor az uj harang szavát hallják, gondoljanak a távol idegenben számüzetésben élő királyi családra.

Az özvegy királyné válaszát egyhangu tisztelettel, hódolattal és szeretettel fogadta Tiszalök község derék lakossága.

Abd el Krimmel a franciák és a spanyolok békülni akarnak.

Abd el Krim csak a spanyolokkal hajlandó tárgyalni.

Madrid, julius 22. Egy spanyol kereskedő Abd el Krimhez levelet juttaott el, amelyben közölte Abd el Krimmel, hogy a spanyol és a francia kormány hajlandó vele béketárgyalásokba bocsátkozni.

Páris, julius 22. A Matinnak jelentik: Abd el Krim táviratot küldött a spanyol kormánynak, mely szerint hajlandónak mutatkozik a spanyolokkal való béketárgyalásra. Ez a távirat válasz arra a levélre, amely a spanyol és francia kormánynak a békére való hajlandóságát közölte Abd el Krimmel.

Érdekes, hogy Abd el Krim a francia kormány ajánlatára nem válaszolt.

Dr. Hadházy Zsigmond-telep 197 család hálájának kifejezése a főispán iránt.

A városi közgyülés és ezt megelőzően a jog- és pénzügyi bizottság elé a következő tárgy kerül a többek között:

Felsőjózsa község előljáróságának megkeresése a dr Hadházy Zsigmond főispán ur által 197 család részére adományozott területeknek „Dr Hadházy Zsigmond telep“ elnevezéssel ellátása iránt.

*

E mögött a tárgy mögött nagyszerü és igen okos cselekedet van, mely dr Hadházy Zsigmond főispántól indult ki. A főispán tavaly megvette a Dragota-féle birtokot, mely akkor Aufricht Vilmos malomtulajdonos tulajdonában volt. A földreform alapján Felsőjózsa földnélküli lakosainak joga lett volna a földbirtokból megfelelő részlethez, de az igénylési eljárás hosszu éveket és komplikált eljárást vont volna maga után. Hadházy főispán nagyszerü áldozatkészséggel oldotta meg a maga részéről a földreform kérdését. Uj birtokából *részben teljesen ingyen, részben bizonyos kedvező feltételek mellett megfelelő részt adományozott* az arra jogosultaknak, főleg hadirokkantaknak, hadiárvák és özvegyeknek. *Százkilencvenhét család jutott igy földhöz és ezeknek a hálját jelenti az a kérvény, mely ezeknek a területeknek Hadházy Zsigmond telep nevet akarja.*

A terméseredmény az eddigi várakozast felülmulta.

Holdanként husz mázsa buzatermés is akadt. — Kitünő lesz a tengeri és a burgonya termés.

Budapest, jul. 22. Szerte az országban véget ért az aratás és megkezdődött a cséplés. Az eredmény sok helyütt még az eddigi várakozásokat is felülmulja. Ellenőrizhetetlen hirek szerint, holdanként huszonhat mázsás buzatermés is akadt. Tizennyolc-husz mázsa pedig már sok helyütt nem is megy ritkaságszámba. Igy például a Rábaközben, Kapuvár, Veszkény, Babot és Vitnyék környékén két és fél kereszt buza átlag 2.17 mázsa szemet adott, ami katasztrális holdanként 18 métermázsás termésnek felel meg.

Az esős időjárás hátráltatja a cséplést és a betakaritást, de annál kedvezőbb a kapásokra. A gazdasági felügyelőségek részéről most fut be a jelentés a földmüvelésügyi minisztériumba az e heti vetésjelentés számára. Megbizható információink szerint a most következő termésbecslés főképpen tengeri és burgonyára, az eddig kimutatott eredménynél is sokszorta jobb lesz.

A tengeri kiválónak igérkezik és ez a közellátás szempontjából döntő fontosságu, hiszen lehetővé fogja tenni a legnagyobb arányu sertéshizlalást s ezáltal a zsir olcsóbbodását.

A burgonyáról, a takarmány- és cukorrépáról is nagysszerü hirek érkeznek. Számszerü becslést természetesen csak az egész országból érkező jelentések összegezése után adhat ki a földmivelésügyi minisztérium, de például a cukorgyárak máris a legnagyobb arányu kampányra készülnek.

E kedvező terméshirek a mai nehéz gazdasági viszonyok közepette érthetően megnyugtató módon hatnak. — Talán-talán mégis csak lesz valami kis olcsóbbodás...

A Tavaszi idényre a
szövetek megérkeztek,
melyből elsőrendü elegáns férfiruhákat készitek nagyon **jutányos árakban.**
KERESZESI uridivatszabó, Varga-u 1.
Tessék meggyőződni!
Pontos kiszolgálás!

Kérje mindenütt a „Debrecen“-t.

BAGDI ANTAL
párisi hölgyfodrász szalon
TEJ- PIAC
Specialista örök ondolálásban, jótállással, 10 évi prakszis Párisból Henné hajfestésben, minden elfestett hajat kijavit garanciával, a legszebbés legolcsóbb parókák készitése örök hullámokkal.

Repülőszerencsétlenség Romániában.

Bukarest, julius 22. A szamosfalvi repülőtéren gépszentelés volt és ezért a telepnek majdnem minden gépe a levegőben gyakorlatozott. — Az egyik gépet Jonescu Marian pilóta főhadnagy vezette és magával vitte Szabados József kolozsvári asztalost kisérőként.

A közönség előtt bravuros mutatványokat végzett Jonescu főhadnagy és mintegy másfél óra után féltizenkettőkor le akart szállani siklórepülésben. Már majdnem meg közelitette a földet, amikor éles ivben lezuhant és összetört a gép. — Súlyosan sebesülve húzták ki a romo alól a gép utasait. Még mindketten éltek, amikor az egyetemi klinikára szállitották, egy órán belül azonban mindketten kiszenvedek. A közelmultban ez már a második halálos repülőszerencsétlenség a szamosfalvi repülőtéren.

A szovjet hadgyakorlata a Fekete tengeren.

Bukarest, julius 22. A szovjet a Fekete tengeren hadgyakorlatot tart. A román hadügyi kormány több intézkedést tett. Igy a hadgyakorlat tartama alatt Romániának Odessza felé eső partjai egész éjjel meg lesznek világitva.

Uj rend a birósági kezelőszemélyzet élyzetével való érintkezés terén.

Budapest, julius 21. Az államháztartás egyensúlyának helyreállitására irányuló intézedésekkel kapcsolatos létszámcsökkentés következtében a biróság kezelőszemélyze jelentékenyen megcsappant s emellett a biróságok ügyforgalma az utóbbi időben tetemesen megnövekedett. — A kezelő személyzet egyéb teendőinek teljes fennakadása nélkül nem állhat a felek rendelkezésére annak az időnek egész tartama alatt, amelyet a rendes viszonoknak megfelelően erre a célra megállapitottak.

Ennélfogva a miniszter ideiglenesen, amig a viszonyok szükségessé teszik a felekkel való érintkezést a kezelőszemélyzetne erre a célra forditott idejét és módját újra megállapitotta. Az erre vonatkozó rendelet, amely augusztus elsején lép életbe a Budapesti Közlöny szerdai számában jelenik meg

Sirius forró nyarat jósol.

Tudós meteorológusok nyilatkozatai szerint a tudomány mai állásában huszonnégyóránál hosszabb időjóslatokba — tudományos alapon — a biztos felsülés veszedelme nélkül senki sem bocsátkozhatik. E hivatalosnak mondható felfogás csöppet sem tántoritja el régi elveitől öreg időjós barátunkat: Siriust aki a most kezdődött nyárra a következő prognózist adja:

Az idei nyár nemcsakhogy melegnek mondható, de határozottan forró nyárnak igérkezik. Általában száraz jellegü lesz, nagyon sok esőt nem várhatunk s legfeljebb ha félszáraz jellegü lesz a nyár. — Lesz ugyan egy-két hüvös nap az északi légáramlattól, hüvös szellős idők fognak járni, sőt viharok is lesznek de ezután mindig szép, meleg időt várhatunk.

Makulatura
papir
kapható
lapunk nyomdájában
volt Bika mozgószinház helyiségében, József kir. herc.-u. 1

Párisban nagy meglepetést keltett a német jegyzék.

A franciák szerint a jegyzék nem kielégitő. Stresemann bizik a sikerben

Berlin, julius 22. A Reichsrathban ma Stresemann külügyminiszter nagy beszédet mondott a biztonsági jegyzék vitájában.

Utalt arra, hogy a birodalmi kormánynak részt kell venni a biztonsági kérdés szabályozásában, mert olyan megoldást, amelyet Németországon kivül érnének el, Németország ellen irányuló megoldás lenne. A tanácskozások célja a Németországgal kötendő szerződés. E pillanatban még nem lehet tudni, mely hatalmak akarnak ebben részt venni. Kétséges még különösen Olaszország magatartása, de remélhető, hogy a probléma megoldásában részt fog venni. A német álláspont tárgyilagos voltát Párisban és Londonban teljesen méltányolják és remélhető, hogy a további tárgyalásokon megjelölik az alapot. Ezekre a tárgyalásokra meg van az az atmoszféra, amely a londoni konferencián a jóvátételi probléma megoldásához hozzájárult. Ebben a várakozásunkban megerősit minket az a jelentőség, hogy a Ruhr vidéket még a szerződésszerü idő előtt kiüritik.

— A jegyzék — fejezte be beszédét — azon az uton halad, amely a helyzet megoldásához vezet.

A szociálisták szónoka pártja nevében kijelentette, hogy nem támogatják ugyan a kormányt, de támogatják a biztonsági kérdésben elfoglalt álláspontját.

Páris, julius 22. Miután a franciák áttanulmányozták azt a válaszjegyzéket, amelyet Stresemann külügyminiszter a biztonsági kérdésben Briandnak átnyujtott, észrevették, hogy a jegyzék nem is olyan kedvező, mint hitték. A jegyzék ugyanis olyan kikötéseket tartalmaz, amelyek ellenkeznek a helyzet megoldásával.

A jegyzék nem beszél elég nyiltan és álcázottan a békeszerződések megváltoztatására törekvésről.

Tegnap bontották fel a Déri-muzeum felépitésére beérkezett ajánlatokat.

Szerdán délelőtt bontották fel a városháza kistanácstermében a Déri-muzeum verseny tárgyalására beérkezett pályázatokat. Negyvenegy pályázat érkezett, amelyek között bőven részt vesznek a helyi és a fővárosi épitőcégek s a helyi iparosok is részletajánlatokkal. — A versenytárgyalás eredményének megállapitásához természetesen hosszabb számitások szükségesek, azonban már most is látható, hogy az ajánlatok felülmulták a város reménységeit. Senki sem számitott arra, hogy a versenytárgyalás alkalmával ilyen olcsó ajánlatokat kap a város és ez az olcsóság lehetővé teszi, hogy fényesen berendezzék a rendelkezésre álló összegből a mérhetetlen értékü Déri-gyüjteményeket őrző palotát.

Le kell szögezni, hogy a legolcsóbb ajánlatot az Országos Épitőipari Részvénytársaság tette 280 ezer aranykoronában. Ez a cég épitette az Arany Bika-szálló hatalmas épületét s dacára annak, hogy nehéz viszonyok következtében az eredeti grandiózus terveken épitésközben változtatni kellett, mégis nagyszerü épületet alkotott. Most is a figyelem feléje fordul, annál is inkább, mert a legolcsóbb ajánlatot tette és minden tekintetben megbizható.

A pályázat részletes eredménye különben a következő *aranykoronákban:*

Országos Épitőipari rt.	280.721
Vágó és Kovács	287.000
Tóth és Sebestyén	293.798
Stabil r. t.	309.151
Fónagy cég	270.000
Fejér és Ritter cég	312.783
Csanak J. és Társa	338.483
Dömény és Ehrlich	338.370
Cyclop r. t.	365.381
Palatinus r. t.	373.000
Szilágyi János a kőfaragó és földelhelyező munkák kivételével	258.784

Lukovszky E. papirkoronás ajánlatott 4 milliárd 283 millió értékben.

A *debreceni iparosok* közül a szakmabeli részletmunkákra ajánlatot tettek: Kubinyi Lajos és társa kőfaragó, Zelinger Ede tapétázó, dr Balla Gerő asztalos, Kohn Sándor szobafestő, Vámos Bernát szobafestő, Bulyovszky testvérek palafedő, Debreceni Mübutorgyár, Harsányi István asztalos, lakatos, mázoló, Máthéi Gyula lakatos, Horváth József ács, Lukács Vilmos és társa burkoló, Fülöp Miklós bádogos, Auspitz Simon bádogos, Nagy Kálmán parkettes, Weisz Ferenc és Bessenyei Gyula asztalos, Debreceni Asztalosok Termelő Szövetkezete, Tóth Lajos kőmives földelhelyező, Első Debreceni Épitőipari Szövetkezet kőfaragó és ács, Juhász István és Szálkai László lakatos és üvegtető, Király Imre és társai lakatos munkákra.

Hitelbe hajlandók elvégezni az épitkezést a Cyclop r. t. 16, a Dömény és Ehrlich-cég a TÉBE kamatlábán, az Országos Épitő rt. 14, a Palatinus rt. 16, a Stabil rt. 12 százalék kamat mellett, a Vágó és Kardos-cég pedig a Nemzeti Bank kamatlába és még százalékért.

Az ajánlatok felett legközelebb dönt a városi tanács.

Nagy kommunista szervezkedést leplezlek le Lengyelországban.

Warsó, julius 22. A lengyel belügyminiszterium hivatalos jelentést adott ki, hogy nagy kommunista szervezkedést leplezett le a varsói helyőrségben. A szervezkedést a lengyelországi kommunista párt, főleg a lengyelországi ifjumunkások szövetsége vezette. Eddig 30 embert tartóztattak le.

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindig a Debreczent.

A debreceni OMKE akciót indit a „hólabda" rendszer ellen.

A szelvénytulajdonosok visszakövetelik pénzüket. — A szelvényvásárlókat nem büntetik meg.

A tisztességes kereskedelem rovására egyre jobban elharapódzó „hólabda"-rendszer, az illetékes kereskedő és iparos érdekeltségeket arra készteti, hogy a tisztességtelen verseny ellen védekezzenek. Ma már százezer számra forognak kézen a „hólabda" szelvényei és a fogyasztók ezrei lesik a „hólabda" aranyesőjét, de még több ezren ismerték fe a hólabdások visszaélését és ezek minden emgpróbálnak, hogy a félrevezetéssel kicsalt pénzüket vissza szerezzék.

A hólabda rendszer az egész országot behálózta és Debrecenben is igen sok áldozata van a cipővel és vászonnal hólabdázó tisztességtelen kereskedőknek. A szelvényeket terjesztő kereskedők hosszu hónapokon keresztül garázdákodtak Debrecenben, mig aztán a naiv fogyasztók is rájöttek arra, hogy az arany esőt igéretők ctpője, vásznu, nem egyéb igéretnél és hogy a szelvényterjesztés csak visszaélés. Voltak ugyan szerencsés hólabdások, akik az eladott négy szelvény után tényleg kaptak cipőt, vagy vásznat, de még többen voltak olyanok, akik csak kiadták a 280,000 koronákat a szelvényekért, de kapni nem kaptak semmit. A hólabdázók csalafintáskodása azonban még igy tovább folyt, mig aztán a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara, továbbá a OMKE debreceni csoportjának agilis mozgalma véget nem vetett a garázdálkodásainak.

A kereskedő és iparos érdekek e két tekintélyes képviselője mindent elkövet, hogy a tisztességes kereskedelem ék ipar rovására pusztitó hólabda rendszert megszüntesse Debrecenben és megvédje a fogyasztó közönséget.

Ebből a célból tartott a debreceni OMKE tegnap este értekezletet, amelyen a megjelent kerekedőkkel és fogyasztókkal ismertette a hólabda-rendszer ellen teendő intézkedéseket.

Az értekezletet *Létay* Lajos elnök nyitotta meg.

Utána a Kereskedelmi és Iparkamara titkára *dr. Diczig* Alajos ismertette a hólabdarendszert és rámutatott azokra a pusztitásokra, amelyke a hólabda-szelvények a tisztességes kereskedelem rovására okoznak. — Kimutatta, hogy az „aranyeső" korai, csak látszat mert ha vannak is szerencsések, akik olcsó pénzen cipőhöz, vászonhoz jutnak, még többen vannak olyanok, akik csak a pénzüket adják ki, de soha semmit sem kapnak. Ezt ma már tudják a szelvény vásárlók is. Szükségesnek tartja, hogy a hólabda-rendszert öljék ki a magyar életből. Épen ezért a tisztességtelen versenyről szóló 1923. V. tc. szigoritását követeli, még pedig olyan formában, hogy ezután a hólabdaszelvények terjesztőit ne kihágásért, hanem vétségért vonja felelősségre a biróság és a szelvény terjesztőkre is terjessze ki a büntetést.

Ezután dr *Békés* Kálmán a debreceni OMKE titkára ismertette az OMKE-nak a hólabda-rendszer ellen megindítandó akcióját és bizonyitotta, hogy a szelvény kibocsátók a megkárositott szelvényvásárlóknak kártéritéssel tartoznak. — Igen világos példákkal mutatta ki, hogy milyen nagyszabásu visszaélést követnek el a fenti cégek és hogy milyen iszonyatos kár érte a debreceni vászon és cipőkereskedőket, végül, hogy hány ezren vannak a fogyasztók között olyanok, akiknek zsebéből a szelvényekkel 200—300 ezer koronát kivettek.

A hólabdások ellen, dacára annak, hogy a törvény büntetni őket — csakis ebben az esetben járhatnak el, ha a károsultak kárukat bejelentik és visszakövetelik.

Utána ujból *Létay* Lajos elnök vette át a szót, akinek inditványára az értekezlet elhatározta, hogy a szelvénytulajdonosok panaszaikat a debreceni OMKE-hez fogják eljuttatni.

Ezután az értekezleten megjelentek felkérték *Tóth* Istvánné Kossuth-utca 19. szám alatti nőszabót, hogy a jelentkező károsultak kérvényeit vegye fel és juttassa el az OMKE-hez.

Ezzel az értekezlet véget ért.

A debreceni kereskedőket és fogyasztókat egyformán érdeklő értekezlet határozata minden valószinüség szerint sikerhez fog vezetni, de a iker érdekében mi is felhivjuk olvasóink figyelmét az akcióra, még pedig azzal a megjegyzéssel, hogyha valaki áldozatul esett a *hólabdázók* szelvény-visszaélésének és szelvényeket vásárolt, okvetlenjelentse ezt az OMKE-nek. Senki se féljen esetleges büntetéstől, mert a törvény csakis a vállalkozót bünteti.

Bud miniszter az angol shilling-rendszer bevezetése mellett.

Budapest, julius 22. A pénzügyminisztériumban megtörténtek — mindazok az előkészületek, amelyek az új pénzegység bevezetésére vonatkozólag szükségeseknek mutatkoznak. Bud János pénzügyminiszter maga még véglegesen nem döntött arról, hogy az osztrák és angol shilling-rendszer közül melyiket válassza és melyik rendszer életbeléptetését javasolja majd a minisztertanácsnak, amely összel veszi a kérdést tárgyalás alá. Egyesek szerint Bud János pénzügyminiszter inkább az angol shilling-rendszer felé hajlik

Értesülésünk szerint a pénzügyminiszter nagy ankétja szeptember közepe táján lesz, amelyre meghivást kapnak az összes pénzügyi érdekeltségek.

Mindenféle butorokat !!

ajtókat, befelényiló és ki-benyiló ablakokat, gyermek sportkocsikat stb. mélyen leszállitott gyári áron raktáron tartok. — Megrendeléseket igen tutányos árban és **előnyös fizetési feltételek mellett vállalok**

Jancsó Kálmán

asztalosáru-gyára

Debrecen, Simonyi-ut-Barczi-u. 3

Telefon 10—35.

— **Ablakok** minden nagyságban gyári árban kaphatók. Blattner ablakgyár, Szív-utca 14.

Pálinkafőző- mosó-, lekvár- és cserfőző rézüstök

legolcsóbban beszerezhetők — részletfizetésre is. — Pálinka főző üstökhöz szab. „LEPÁROLÓ KÉSZULÉK" gyártója

Mándoki Ferenc rézmüvesnél. Debrecen. Arany János-u. 13. — Telefon 12—42.

Hirek

MILYEN IDŐ VARHATÓ.

Hazánkban csapadék csak Salgótarjánban 15 mm és Budapestről 55 mm-t jelentenek. Zivatar csak elvétve fordult elő. A hőmérséklet szórványosan 1—2 fokkal a normális fölé emelkedett.

Időprognózis: Meleg, túlnyomóan száraz idő várható.

A harmadik.

Négyen voltak a dráma szereplői, akik közül azonban az egyik asszony nem tudta, hogy egy véres drámai jelenet sötét kárpitja előtt áll. Ő lett a harmadik, miután a negyedik: a férje, a daliás, sarkantyuját vigan pengető alezredes, egy sötét estén holtan terült el a fővárosi Rökk Szilárd-utcai aszfalton.

Most azután, hogy a dráma hőse Ir Kosztka István pénzügyi főtanácsos kiszabadult a fogságból, tekintettel a zárt levegőben megromlott tüdejére, egy ujságiró felkereste Valériánnét a lakásán s a talpig gyászba öltözött asszonyt nyilatkozatra akarta birni. A dráma harmadik, csöndes, halkszavu áldozatát, talán az egész dráma legszánandóbb szereplőjét, aki igazán ártatlanul csöppent bele a véres történetbe s aki nemcsak a férjét vesztette el, hanem a nyilvánosan megtartott tárgyaláson elvesztette a legszentebb illusióját is: hüségesen szeretett daliás párjának szerelmében való törhetetlen hivését.

A férfi szerelmét ugyanis már régen nem mondhatta volna a magáénak, ha tudott volna annak uj szerelméről. De nem tudott, sőt nem is gyanitott semmit az árulásról. És ebben a tudatlanságában boldog volt, mig férje élt és mélységes gyászának nagy fájdalmait megenyhitette ez a tudatlanság.

A véres dráma többi szereplői lelkük minden emocióját kiélték a véres történet egymást követő izgalmaiban s az ő számukra a törvényszéki tárgyalás már semmi ujat nem hozott. Ennek a bünügyi tárgyalásnak egyetlen szivet megvérző fullánkja maradt csupán és azt özvegy Valériánné alezredesné számára tartogatta a nagy drámairó: az Élet.

Ezen a tárgyaláson kellett megtudnia a szomoru tekintetü asszonynak, hogy a rajongásig szeretett férj mégis csak elárulta hitvesi szerelmét dr Kosztkánéért, akit — ha a társadalmi szabályok és formák szigoru és lovagias betartása mellett is, de — szeretett. Sőt egyes vallomások szerint feleségül is akart venni, vagy legalább is gondolkodott a feleségétől való elválásról.

És igy lett a véres nagy tragédiának egy csöndes, egyetlen női lélekben lezajló apró kis drámája is: a Valériánné szomoru lelkiségének halkszavu tragédiája.

Ezért fogadta nagyon hidegen az ujságirót most a tárgyalás után Valériánné s ezért nem volt annak részére a nagy dráma többi szereplőivel vonatkozásban semmi mondani valója. — Mert őt már a nagy tragédiából nem érdekli más, csak az ő egyetlen tiszta illusiójának rongyokra tépése s az ő fájdalmas asszonyi lelkének csalódása, hangtalan zokogásba fuló külön kis csöndes drámája.

Sz. Z.

x *Mutassa meg rossz fogát* Váry János fogmütermében: Darabos ucca 18. (Kollégium mellett.)

— *Butorozott szobát* konyhával keresek. Cim a kiadóban.

Döntés a 39-es emlékmü elhelyezésére.

A Simonyi-ut tengelyébe a kerek ház elé állitják emlékművet.

A 39-es szoborbizottság, a városi tanács, a müszaki ügyosztály és a debreceni mükögyár képviselőiből álló vegyesbizottság ma délelőtt 9 órakor helyszini szemlét tartott a Nagyerdőn, a 39-es bajtársi egyesület szobrának elhelyezése ügyében.

Hosszu vita után a bizottság úgy határozott, hogy elejti azt az ujabban felmerült tervet, hogy a szobrot a csőszházánál összefutó öt ut keresztezésénél helyezik el. Ez a terv ugyanis a villamos-sinek áthelyezését vonná maga után s igy sok költséggel járna. Igy tehát megmarad a régi terv, amely szerint a csőszházzal majdnem szemben álló kis kerek ház elé helyezik a szobrot és pedig a Simonyi ut tengelyébe állitva.

Ez a terv most már végleges és a szobor elhelyezésére azonnal megkezdik a munkálatokat, hogy a szeptember 6-iki leleplezésre készen álljon az emlékmü.

Csevegés egyről-másról.

— Jó napot, jó napot! Nos mi ujság? Látom a városházáról jött. Fel van már használva a dollárkölcsön?

— Oh igen, *fel van használva* arra, — hogy üssenek a városháza urain.

— Mondja már, honnan ez a koncentrikus támadás jobbról és balról is a városi vállalatok ellen. — Persze a „közérdek".

— Igen, csak egy betüvel több: *közös érdek*. A helybeli favédő és baloldali sajtó ismét találkozott és elsirják a honfiui „bút": „Mi néked fáj, nekünk is fáj."

— Ja igen, a városi nyomda és a városi téglagyár.

— Miért fáj a hivatalos fajvédelemnek a városi téglagyár, hisz keresztény vezetés, keresztény munkások foglalkoztatása, stb. biztositva van.

— Nem is onnan fuj a szél.

— Hát honnan?

— A *gőztéglagyár* felől, melynek vezetői a fajvédelem organumával szoros kapcsolatban állanak.

— Ugy, most már értem.

— Lát persze, persze, érteni kell a dolgokat.

— Mi ujság a politikában?

— Nincs semmi. Kánikula van. Hisz olvashatta, hogy maga a belügyminiszetr is távgyaloglást rendezett Budapest és Debrecen között. A felesége autón kisérte. Egy nagyon bájos anekdotát hagytak emlékül Debrecenben. Kiváncsi rá?

— Oh, hogyne.

— A belügyminiszter felesége Tisza István legkedvesebb fiának özvegye. Kisebbik fiacskája a napokban Geszten azzal a kérdéssel állt elő: „*Mond papa, minden bácsi miniszter*". Indokolt is a kérdés, mert a Tisza család, illetve a nagykiterjedésü rokonságban Rakovszky István talán a hatodik miniszter.

— Kedves dolog.

— Érdekes volt aztán, mikor a belügyminiszer úr megszállt az „Arany Bika" szállóban. — A személyzet nagy zavarban volt, hogy a szállodai bejelentő lapot, amely tudvalevően jó néhány rovatot tartalmaz, felküldjék-e a kegyelmes urnak. — Hát eláruljuk: megszegték a szabályt, nem küldték fel, de aztán mégis, nehogy „*kellemetlenségük legyen a rendőrséggel*", a kiséret egyik tagjával kitöltették...

— Volt már a városi uszodában?

— Csak lettem volna, de nem kaptam kabint, még egy tizedrészt sem. Uram, ugy megy az az uszoda, mint a vizfolyás.

— És mégis két éven keresztül vitatkoztak azon, hogy lehetetlen a Nagyerdőn uszodát csinálni, hogy hideg lesz a viz, a levegő, stb., stb.

— No látja ez a debreceni szakértelem. Ellenezték, mert a városházán akarták, pedig ime nagyszerüen bevált. Még hozzá jó üzlet is lett a város házipénztára számára. Két év alatt visszafizeti a befektett tőkét...

— Ugy van. Én azonban a *magánytszeretem*. Megyek a Margitfürdő uszodájába. Adieau.

Ipszilon.

Több pékmestert megbirságoltak, mert éjszaka dolgoztattak

Ismeretes az ipartörvénynek az az intézkedése, mely szigoruan megtiltja a pékmestereknek, hogy üzemeikben éjszakának idején dolgoztassanak, műhelyeikben pedig 14 éven alóli gyermekek nem alkalmazhatók.

A sütömesterek azonban elkeseredet küzdelmet folytatnak egymás között, hogy ki lássa el hamarabb a város kora reggeli életét friss süteménnyel s innen van, hogy a sütőág egyes tagjai nem respektálják az ipartörvény idevonatkozó rendelkezéseit.

A hatóságok ezt ellensúlyozandó, razziákat tartanak. Egy ilyen razzia ment tegnap végbe, mely elég súlyos ítéletekkel végződött, miket Várady Sándor kihágási biró hozott.

Fenyvesi Ödön Vár-u. 6. sz. a. pékmesternél az alkalmazott úgy akarta az éjszakai munkát nappalivá változtatni, hogy az összegyürt tésztát a liszt közé rejtette. Fenevesi Ödönt 500 ezer koronára itélték.

Golgstein Lajos Arany János-u. 42. sz. a. sütőmestert kétrendbeli kihágásért 1.500,000 koronára itélték.

A dagasztához előbb kezdtek hozzá: Szedler Márton Széchenyi-u. 49., Kardos Sándor Bethlen-u. 12. Méhész Sándor Czegléd-u. 1. sz. Schaff József Teleki-u. 88. sütőmesterek egyenkint 400 ezer koronára lettek itélve, ezenkivül meg kellett fizetniök az éjszakai razzia bérkocsi díját.

Farkas István Hatvan-u. 61. sz. pékemster 12 éves fiuval dolgoztatott, 1.200,000 koronára büntették.

A megbirságoltak között volt, aki megnyugodott az itéletben, de akadtak fellebbezők is.

Vitéz NAGY BELA SZIJGYARTO DEBRECEN
Hunyadi-ucca 13.
Raktaron tart: Egyszerü igás és kocsi lószerszámokat
Ostornyeleket | Boka és térdvédőket
Izzasztókat | Bőrpuhító
Hevedereket | Fényesitőés tisztitó szereket.
MEGRENDELESEKET ÉS JAVITASOKAT SZAKSZERUEN ÉS JUTÁNYOSAN ESZKÖZÖL
Vitéz NAGY BELA SZIJGYARTO DEBRECEN
Hunyadi-ucca 13.

A kultuszminiszter jóváhagyta dr. Vekerdyi dr. Ecsedi és dr. Szelényi egyetemi magántanári képesitését.

A vallás és közoktatásügyi miniszter dr *Vekerdy* Béla debr. ref. főgimnáziumi tanárnak a m. kir. Tisza István tud. egyet. bölcsészeti nyelv és történettudományi karán „a természetfilozófia és természettudoámnyi kutatások logikai alapja" cimü tárgykörből, dr *Ecsedi* István ref. tanitóképző intézeti tanárnak a m. kir. Tisza István tud. egyet. bölcsészet nyelv és történettudományi karán a „magyar föld és néprajz" cimü tárgykörből, vala mint dr. *Szelényi* Ede ref. főiskolai és középiskolai tanárnak a m. kir. Tisza István tud. egyet. bölcsészet nyelv és történettudományi karán „az ujabbkori magyar nevelés története" cimü tárgykörből egyetemi magántanárrá történt képesitését jóváhagyólag tudomásul vette és nevezetteket minőségükben megerősitette.

Ki használhatja a mester cimet.

Iparosok figyelmébe.

Mind gyakrabban fordul elő, — hogy azok az iparosok, akik iparukat 1923 november 1 után kapták, cégükben, nyomtatványaikon és hirdetéseikben jogtalanul a „mester" megjelölést használják.

Az 1922. évi 12. tc. szabályozza a mester megjelölés használatát s ugyanaz módot is nyujt minden érdekeltnek ahoz, hogy vizsga letétele által a mester cimet megszerezze.

Miután a törvényes rendelkezések értelmében a mester cim jogtalan használata kihágást képez, ezért felhivja az ipartestület azokat az iparosokat, akik iparukat a fent jelzett idő után kapták, hogy a mester cim használatától tartózkodjanak, mert ellenesetben ellenük a kihágási eljárás folyamatba fog tétetni.

Ipartestület.

— *Felkéretnek az összes képesitett kőmüves mesterek*, hogy f. hó 23-án csütörtök délután 6 órakor az Ipartestület kis tanácstermében tartandó értekezleten, a tárgy fontosságára való tekintettel okvetlen és pontosan jelenjenek meg.

— *Hentes mesterek figyelmébe.* A szakosztály f. hó 26-án vasárnap délelőtt pont 11 órakor az Ipartestület kistermében gyülést tart, melyen rendkivül fontos tárgyak kerülnek döntésre. — Teljes számu és pontos megjelenést kér az elnökség.

Aranyat ezüstöt, brilliánsat, zálogcédulát legmagasabb árban veszek
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I. em
3 perc alatt hajmosás legujabb párisi módszer szerint, villanyszáritás mellőzve. — Henné haifestés.
Ramminger hölgyfodrásznál
Varga-utca 1. (Garban.)

Tollhegyről.

Tehát az ember nem a majomtól származik! Legalább is igy vélik ezt a daytoni törvényszék tudós esküdtjei, akik Scopes tanitót, — mert a felügyelete alatt álló nebulóknak ugy merte tanitani — a híres természettudós: Darwin nyomán — hogy emberi őseink majmok valának az egykori ősrengetegekben — száz dollár pénzbüntetésre itélték.

Száz dollár csak nálunk magyaroknál s egyéb koldusbotra jutott nemzeteknél pénz, amerikában egy hét alatt megkeresik az ilyesmit s egy heti jövedelmet megér az a nagy népszerüség, amit ez a Scopes nevü tanitócska szerzett magának.

Sok politikus, államférfi, tudós, hires gyilkos és méregkeverő, bombavető meg egyéb kitünőség, csak szivós és kitartó munkával tudja elérni, hogy a kontinens, az élő világ mind a négy tájékán ennyiszer s annyi lapban szervirozzák a nevét, mint amennyiszer ezzel a Scopessel tettük, aki egyszerü emberke, nincs benne semmi démoni, — még a lángészhez közel álló őrület se mesillog szemeiből; egy nyárspolgár, aki a fejébe vette, hogy ő Dtrwin fanatikus hive lesz s erről nem feledkezik meg még az iskolában sem.

Scopes tanitót a „szabadság klasszikus hazájának": Amerikának törvényszéke 100 dollár pénzbüntetésre itélte azért, mert meggyőződését merte hirdetni s ez a kis tanitó minden esetre hálásan vette, hogy elitélték.

A humor a dologban az, hogy Darwin soha sem állitotta végső következtetésként, hogy az ember a majomtól származik, ő csak azt mondta — s erre egy egész életet áldozott — hogy: lehetséges. Bizonyosnak, csalhatatlannak a tételt Darwin tanitványai mondották ki, minden előzetes vizsgálódás nélkül. Ők még ilyen példákra is hivatkoztak: mikor a párisi püspök meglátta az első, Afrikából áthozott majmot, igy kiáltott fel: szólj és megkeresztellek! Az ilyen példák ötletesek, de akárhogy is forgatjuk őket, csak ötletesek maradnak.

Végeredményében nekünk mindegy lehet, hogy majomtól, avagy egyéb ősállattól vagy lénytől származunk, mikor ugy is kutyául élünk.

(Kikerikí.)

-- *Halálozások.* Az állami anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Szabó Ilona re. 12 hónapos, Medgyesi Éva Eliz ref. 1 hónapos, Kigyó u. 8., Anspitz Ferenc izr 25 éves, Hajdúsámson, Pap Imréné Petu Julianna ref. Nyil-u. 126., Bmacsik Jánosné Gyikos Erzsébet rk. 25 éves, Böszörményi-u. 3.

— *Születések.* Az állami anyakönyvi hivatalba a következő születéseket jelentették be: Juhász András bérlő, leány Juliánna, Radics István sütőmester, fiu Zoltán, Elefánt Mór üvegessegéd, fiu István, Kis Sándor npsz. fiu József, Pincés Károly pásztor, leány Margit, Veres János npsz. leány Mária, Kanászy Pál államvasuti mérnök, fiu Pál, Endre, Molnár János ácsmester, fiu István, Kovács Sándor mávlakatos, fu halva született, Kálmán csik Lajos bankhivatalnok, fiu Péter. Szabó Gyula gépész, fiu István Balogh János szobafestősegéd, fiu János.

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindég a Debreczent.

A Péterfia-utcai gyilkosság legujabb gyanusitottjait visszakisérték Nyiregyházára.

Döntő bizonyiték nincs ellenük.

A Péterfia utcai rablógyilkosság utólsó két gyanusitottját visszakisérték Debrecenből a nyiregyházai ikr. ügyészség fogházába.

Az utólsó napok rendőrségi munkája nem hozta meg azt az eredményt, melyet előbb vártak tőle, még pedig azért nem, mert a katonai fogházban levő Gellért János szavai nem bizonyultak valóknak. Valószinü, hogy teljesen alaptalan volt az a kijelentése, hogy az ő bátyjának van valami köze a gyilkossághoz, vagy éppen ő maga a gyilkos.

A rendőrség fáradságot nem kimélve, vezette végig ezen a nyomon a kutatást. Egész csomó detektivet állitott munkába dr Tóth Gyula rendőrkapitány, a bünügyi osztály vezetője és minden eshetőséget figyelembe véve, ugyszólván az egész ügyet ujra átvették.

A napokon keresztül tartott kihallgatás, szembesités és nyomozás után — mivel eredményt elérni nem lehetett — a két gyanusitottat: Gelléri Zsigmondot és Plutznert visszakisérték Nyiregyházára.

A nyomozás tulajdonképen még mindig nem fejeződött be, mert nem sikerült még felderiteni, hogy hol töltötték az időt a gyanuba vett emberek a gyilkosság időpontjában. Erre vonatkozólag folytatnak még nyomozást a vidéken, hol a saját állitásuk szerint megfordultak. Csak akkor lehet a nyomozás teljes befejezéséről beszélni, ha ez a vidéki nyomozás lezáródik.

Egyáltalában nem lehetetlen, — hogy a nyomozás produkál valami ujat ebben az ügyben.

Egy tizennyolc éves fiu hat szurással megölte 17 éves vetélytársát.

Halálos szerelmi dráma a hosszupályi Mária-tanyán. — Pillanatok alatt hat késszurás. — Mindketten a husz éves Mészáros Ágnest szerették.

Ismét vér folyt: egy 17 éves ifju legény forró és piros vérét itta fel a hosszupályi-i Mária-tanya tikkadt löfdje. Az esemény mindennapi: két fiatal lovagja földanyánknak szerelmes lett egy leányba; egyformán szerették, egyformán kivánták asszonynak. Innen volt minden harag, gyülölet s elégedetlenség, a vége pedig: pár fojtott szó, pár szitok, két felvillanó szempár, birkózás a porban s előkerült a kés, egy ütés, egy halk kiáltás: a 17 éves Szintyák Józsefet meggyilkolta a 18 éves Kiss Gábor.

A féltékeny szerelem okozta gyilkosságról az alábbiakat jelenti tudósitónk:

A husz esztendős Mészáros ágnes szeretett egy legényt: Kiss Gábort, aki mindössze 18 éves. Nem volt valami derék, szép legény, csak amolyan fejletlen, csenevész, de Mészáros Ágnes szive mégis felé huzott. Ebből eddig még nem lett volna baj, ha ugyanerre a lányra szemet nem vet egy másik gyerekember, a 17 éves Szintyák József.

A két fiu kölcsönösen féltékeny volt egymásra és három-négy hónap óta állandóan veszekedtek. — Okot mindig találtak rá.

A két legény Hosszupályi határában, a Mária-tanyán, a cséplőgép mellett dolgozott. Kedden reggel is már hajnalban munkába álltak és dolgoztak baj nélkül reggel hét óráig. Ekkor leállt a gép és a munkások bementek a Mária-tanyába reggelizni. A két fiu hátramaradt néhány lépéssel. Utközben már összeszólalkoztak és Szintyák *azzal fenyegette Kiss Gábort, hogy leüti a vasvillával.* Ez csak beszéd maradt, mert nem bántotta. A tanya felé menet a többi emerek két-három méternyire mentek előre. *Ugyszólván észre sem vették, — hogy a fiuk között megint valami baj támadt. Csendesen haladtak, mikor Kiss Gábor előrántotta zsebkését és gyors egymásutánban hatszor vetélytársába döfte. A szurkálás olyan rövid pillanatok alatt ment végbe, hogy a többi munkások már csak akkor vették észre, mikor Szintyák mind a hat szurást megkapta.* Mire oda ugrottak és lefogták Kiss Gábort, már késő volt.

Kiss Gábor előbb szemben volt Szintyákkal, *aki azután menekülni akart, mert megfordult. Igy történt, hogy egy szurás a szive mellett, egy a szivburkát érte.* Ekkor megfordult, Kiss Gábor pedig *háromszor még hátba szurta és még egyszer a farába vágta a kést.*

Szintyák előre ment még vagy 30 lépést, aztán összeesett. A munkások bevitték a tanyába, ahová gyorsan orvost hivtak. A szivburkon ejtett szurás halálos volt, a többi nem.

Szintyák József délután fél négy órakor sérüléseibe belehat. A csendőrőrsről Tóth István tiszthelyettes őrsparancsnok és Marsi Tamás csendőr mentek ki a helyszinére. Kiss Gábort a Mária-tanyán elfogták. A gyilkos egyáltalán nem ellenkezett, a kést is magától odaadta a csendőröknek.

Preineszberger Jenő vizsgálóbiró távirati jelentés alapján szerdán reggel dr Horváth Arthur orvosszakértővel a vizsgálat, illetőleg a boncolás megejtése végett kiutazott Hosszupályiba.

Kihallgatta a gyilkos Kiss Gábort, aki bevallotta tettét. Kikérdeztek még kilenc tanut, köztük Mészáros Ágnest is, aki miatt a gyilkosság történt. A leány elmondotta, hogy ismerte a fiuk közötti rossz vizonyt; ő Kis Gábort szereti.

A délelőtt folyamán megejtették a boncolást is, amely a déli órákban ért véget.

A vizsgálat befejezése után Preineszberger Jenő vizsgálóbiró délután 3 órakor kocsin visszatért Debrecenbe. A gyilkost csütörtökön szállitja be a csendőrség az ügyészség fogházába.

Mosó-vásznak, lüszterek

és nyári szövetekben

legnagyobb választék

Feldheim Imre

POSZTOHAZABAN, KOSSUTH-UTCA 6. SZ.

Csak egy mosolyt...

Praktikus.

Apa, akit a felesége ikrekkel örvendeztetett meg, igy szólt a kis fiához:

— Ma nem mégy iskolába, fiacskám. Mond meg a tanitó bácsinak, hogy két testvérkét hozott a gólya.

— Nem mondhatnám, hogy most egyet hozott, — a jövő héten pedig, hogy egy másikat.

Főbelőtte magát és egy óra hosszat sétált utana.

Nagyvárad, julius 21. A város melletti Félix-fürdőben nem mindennapi öngyilkosságot követett el Lebovits Márton fiatal nagyváradi mészáros. Lebovits a fürdő alléjában főbelőtte magát s miután tettét elkövette, ezután még egy óráig járkált golyóval a fejében s a lőtt seben át csak ezután kezdett szivárogni a vér.

Az öngyilkos ekkor összeesett s a fürdőhelyről beszállitották a nagyváradi közkorházba, ahol dr. Pop főorvos sikerült operációval eltávolitotta a golyót a súlyosan sérült fejből. Az öngyilkosnál a csendőrök egy levelet találtak, amelynek tetténck okául azt adja, hogy Csehszlovákiában nemrég megismerkedett egy úrileánnyal, nagyon megszerete, de szülei, főleg pedig mostohaanyja, nem akartak beleegyezni a házasságba. A szerelmes fiatal ember most már túl van a veszélyen.

— *Mozdony gépész nélkül.* Az Esperantó Hirszolgálat jelenti, hogy a Ruhr-vidék bányáiban ujabban gépész nélküli villamosmozdonyokat használnak, melyeket indulás előtt szabályoznak és bárhol megtudják állitani. Automatikus szerkezetük minden akadálynál azonnal megálltja őket. Reméli, hogy idővel személyforgalorma is használhatók lesznek.

— *Nyukosz hirdetmény.* Rendkivüli közgyülés julius 28-án délután fél 6 órakor a városháza kistanácstermében. Választmányi ülés julius 25-én szombaton délután 6 órakor a hivatalos helyiségben.

— *Marólugmérgezésben meghalt gyermek.* Friedmann Margit 2 éves leányka május 30-án marólugot ivott. A szerencsétlenül járt gyermeket beszállitották a klinikára, ahol e hónap 20-án meghalt. A kisleány hulláját tegnap délután 4 órakor boncolta fel Jáki Gyula és dr. Nagy Ferenc egyetemi tanársegédek dr. Takó Ferenc vizsgálóbirósegéd jelenlétében.

— *A „Ma Este"* szinházi és müvészeti hetilap legujabb száma ujból gazdag, változatos tartalommal jelent meg. A lap cikkei érintik a szinházi és müvészeti problémák minden ágát. Beszámolnak a legujabb eseményekről. Illusztrációk, rajzok, képek is tarkitják, gazdagitják az egyre feilődő lapot.

Felhivás a fürdőhelyeken és a nyaraló-telepeken bérbeadott helyiségek bejelentésére.

A házadó törvény és rendeletek szerint a házbirtokosok, bérbeadók kötelesek a fürdőhelyeken a nyaralótelepeken s általában fürdő vagy nyaraló vendégek által látogatott községekben, városokban a nyári időszak idény szezon tartamára — vagy annak egy részére bármilyen célra bérbeadott épületeket, épületrészeket vagy egyes helyiségeket bejelenteni.

Be kell jelenteni a bérbeadást, illetve a bérlő beköltözését, a házbér összegében a bérlet tartama alatt beálló minden változást és a bérleti viszony megszünését, vagyis a bérlő kiköltözését.

A bejelentések céljára hivatalos nyomtatvány készült, ugymint bejelentő lap és kijelentő lap, melyek az elöljáróságnál kaphatók.

Itélet a nádudvari csendőr-pörben

Mint közöltük kedden Vitányi Iván dr. százados hadbiró Nádudvaron haditörvényszéki tárgyalást folytatott, amely a sok tanu kihallgatása miatt egész napon át tartott. A bizonyitási eljárás befejezése, valamint a vád- és védbeszédek befejezése után a haditörvényszék Pénzes János csendőrfőtörzsőrmestert súlyos testisértés büntette miatt az enyhitő szakaszok figyelembevételével két heti foglárfogságra itélte, ellenben az ügy másik vádlottját Horvát Lajos csendőrfőtörzs őrmestert, akit a katonai ügyészség könnyü testisértéssel vádolt a vád és következményei alól felmentette.

A sár — mint életmentő.

Szolnokon a törvényszék egyemeletes épületét kétemeletessé épitik. Tegnapelőtt, mint irják, a délelőtti órákban az épület második emeletén dolgozó egyik kőmüves, Iklódi Lajos munkaközben az épületről a Törvényszék-utcára kiesett. Dacára a második emeletről történt esésnek a munkás súlyosabb sérülést nem szenvedett, mert nem követ-re, hanem az utca összekapart puha sarába zuhant.

A leesett munkást az orvos azonnal megvizsgálta s megállapitotta, hogy súlyosabb külső vagy belső sérülést nem szenvedett, amit igazolt az is, hodgy Iklódi teljes öntudatánál van.

A Bécs-budapesti vonaton ellop tak egymilliárd értékü ékszert.

Budapest, jul. 22. *Bolgár* Ferencné f. hó 21-én este a gyorsvonattal Bécsből Budapestre érkezve észrevette, hogy kb. egy milliárd értékü ékszere egy táskával együtt hiányzik. Az ékszerek közül a legértékesebb egy 12 karátos brilliáns fülbevaló, régi ezüst foglalatban, felette kicsiny brilliáns kővel, egy platinába foglalt négy karátos brilliáns gyürü, gyönyörü hibátlan kővel. — Bolgár Ferenc nyug. főispán, a károsult férje 50 millió korona jutalmat helyezett kilátásba az ékszerek visszaszerzőinek.

— *Sajtóhibajavitás.* „Hun-avar temetőre bukkantak" cimü cikkünkbe sajtóhiba csuszott be, a mennyiben a leletek kora gyanánt a Krisztus előtti 5—6 századot tüntette fel. Természetes, hogy Krisztus *utáni* 5—6 század értetendő.

x *Fehér és szines* filc kalapok 130,000 koronáért kaphatók Kalapüzemben Piac 9. Tisztviselők hozzátartozóinak kedvező fizetési feltételek.

— **Tükörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, Sipkovits, Sziv-u. 14—15. Telefon 653.**

Harminc állás, 152 pályázó.

B listàsokat alkalmaz a Debreceni Vagyonőrző Vállalat.

Vasárnapi számunkban közlemény jelent meg, mely szerint a most megalakult „Első Debreceni Vagyonőrző Vállalat" pályázatot hirdetett 30 állásra.

Már csupán kiváncsiságból is érdeklődtünk a vállalat főnökénél: ifj. Széll István nyug. városi tisztviselőnél, ki hatalmas levél és levelezőlap csomag felbontása után a következőket mondotta:

— Ime, a trianoni békekötésnek átkos eredménye. Ezekben a kérvényekben, lapokon és levelekben 152 önhibáján kivül nyomorba jutott tisztviselő és alkalmazottnak a szenvedése van megirva s minden kis betüből kicsillámlik az a remény, hogy vállalatunk utján sorsuk jobbra fordul. Öndicséret nélkül mondhatom, hogy társammal együtt, költséget nem kimélve, szinte a kimerülésig dolgozunk, — hogy régi ideámat megvalósithassam. Jól eső érzéssel mondhatom, hogy az üzlettulajdonosok — átérezve célunk fontosságát — saját érdekükben, tömegesen iratkoznak be vállalatunkba. Közel egy havi gyüjtés alatt 241 kereskedő lett tagunk. A kezdet nehézségén már tul vagyunk. A próbaőrzések fényesen beváltak, kivált az éjjeliek. Ha ugy a polgárság, mint az illetékes hatóságok támogatnák nehéz és városunk közbiztonsága érdekében kifejtendő munkánkban, joggal mondhatom, hogy Debrecen városában üdvösebb tevékenységet vállalat nem fejtett ki.

Nevezetesen a Piac utcai részt már bekapcsoltuk tervünk központjába, de én érzem, hogy mig az egész város bel- és külterületét be nem hálózzuk, egyoldalu munkát végzünk, mert amig a főtéri részről kiszoritjuk a kétes elemeket, addig a város belterületének tovább eső részein vigan grasszálhatnak. Igy a nagyerdői, a szoboszlói uti s egyéb büncselekmények közel egy hét alatt.

Tekintettel arra, hogy az államrendőrségnek, szóval a közbiztonságnak óhajtunk őrei lenni, de arra való tekintettel is, hogy fokozatosan, de legkésőbb november 1-re cirka 50 B lisztás és nyugdijas egyénnek akarunk kenyeret biztositani, most szervezzük az éjjeli szolgálatot igénylő, *kapuzárást ellenőrző mozgó őrség*-et, melyet őszre a belvároson kivül eső kertségekbe is kitolunk. A tagsági dij, melyet a háztulajdonosok fizetni fognak, nevetségesen csekély, de nekünk elég, hogy ötven megbizható embert mozgassunk, hogy éjjel bezárt kapuk mellett mindenki nyugodtan pihenhessen, nem is szólva az utcán járó-kelők biztonságáról, mert hiszen ügyes beosztás mellett, megfelelő számu személyzet ilyen irányu munkát fejthet ki.

Ha a hatóságok és a polgárság támogatja a vállalatot, szép eredmény várható.

Harminc debreceni kisiparos kapott munkát az uj városi bérházaknál.

Kaptuk a következő sorokat: Serényen folynak a DEMKE mögötti városi bérházak épitkezési munkálatai. Már a jövő hónapban elérik a „Gleichnit" és azután következnek a különböző szakiparosoknak munkái.

A vállakozó cég Stabil Rt., az asztalos, lakatos, bádogos, üveges, festő és vizvezetékszerelő munkákat 18 kisiparos között osztotta fel, mig a 3 épület villanyszerelő munkálatait helybeli villanyosszerelőmesterek szövetkezete nyerte el, amely munkában a szövetkezet tagjai, 12 kisiparos fog részesedni és igy a hétféle iparág-munka harminc kisiparos fogja elkésziteni.

A vállakozó Stabil-cégnek ez a a munkafeloszása a legnagyobb elismerést váltotta ki a ksiparosság körében, már azért is, mert az eddigi gyakorat szerint az ilyen szabásu munkákat a vállalkozó 5 vagy 6 nagyiparosnak adta ki és igy a kisiparosok a nagyobb épitkezésektől szerény anyagi viszonyaik miatt el voltak zárva.

Az épitő cég eltért az eddigi szokásban volt és a vállalkozónak is kényelmes módszertől és az egyes szakmabeli munkákat több iparos között felosztva úgy adta ki, hogy a legkisebb iparos is minden megterhelés nélkül a neki juttatott részt elvégezheti.

A villanyszerelő mesterek szövetkezetét, tekintettel, hogy 12 kisiparos vesz részt a munkában előnyben részesitette, annyiban, hogy lényegesen többet fizet nekik, mint a agyobb kaliberü versenytársaknak, sőt még a vállalati összeg 60 százalékát anyagbeszerzés céljából a szövetkezet tagjanak előlegezte és ugyanilyen arányban nyujtott előleget a több, az épitkezésben résztvevő iparooknak is.

A vállakozó cég ezzel a cselekedetével tanuságot tett humánus és szociális érzéséről, mert hisz a kisiparoság az a tényező, amely első sorban megérdemli, hogy munkával pártfogolják és támogassák, mert tekintet nélkül nehéz megélhetési vizonyaira, mindenkor kiveszi részét a közteherviselésben, sokszor még nagyobb mértékben mint az őt megilletné.

Közérdekü szempontból is előnyös a kisipar támogatása, mert a fenti munkaelosztással a gyenge adóalanyokat nagyobb számban erősitjük ami viszont adózási szempontból a város és az állam érdekeit szolgálja. *(Aláirás.)*

Aszódi és Róth
divatáruháza
ajánlja dusan felszerelt raktárát, ugymint:
Szövetek | Grenadinok | Selymek
Epongék | Zefirek | Harisnyák
Batisztok | Vásznak | Kesztyük,
és mindenféle rövidáru cikkeit.
Idény utáni olcsó leszállitott árak. A Községi Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállitói. — Tisztviselőknek külön 5% engedmény.

Gondolkozzál.

Az emberiség egész életének legnagyobb szakát a létért való küzdelem foglalja le. Ez sem más, mint az örökös gondolkodás, hogy úgy saját magát, mint hozzátartozóit tartsa fenn. Mig az egyén munkaképes, ezt saját erejéből meg tudja tenni, azonban ha ereje kimerült, avagy idő előtt rokkanttá válik, ki van szolgáltatva az elpusztulásnak. Igy ezt társadalmi úton oldják meg a társadalom egyes osztályai.

Ezt a humánus célt tüzte ki legfőbb törekvéséül Debrecen város kereskedő társadalma, amikor a munkaképtelen és rokkanttá vált kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak részére nyugdijintézetet akar létesiteni s ezen ügyben fáradságot nem ismerve lelkiismeretesen és becsületesen dolgozik.

Körülbelül három éve már, hogy kérdés foglalkoztatja a kereskedőtársadalmat s *végre büszkén kimondhatja, hogy saját erejéből nyugdijintézetet létesit, mely hivat va lesz a kereskedő társadalom tagjainak megélhetését, ha munkaképtelenné avagy rokkanttá vált, biztositani.*

Az alakuló gyülése az intézetnek e hó folyamán lesz meg, melyen remélhetőleg, minthogy mindenkit saját érdekéről lesz szó, mindenki meg fog jelenni.

Tehát az eljövendő munkaképtelenség és rokkanttá válás esetére gondolva mindenki jól vésse az eszébe szónak jeleentőségét — *Gondolkozzál.*

Massarik könyve Károlyi amerikai utjáról.

Prága, julius 22. Masarik elnök most megjelenő Világforradalom cimü könyvében megemlékezik az amerikai csehek és tótok között a háboru alatt folytatott propagandáró is. Masarik többek között a következőket irja:

A tótok és a csehek körében sok szó esett Károlyi Mihály gróf amerikai útjáról, aki az amerikai kormánytó meg akarta szerezni Magyarország integritásának elismerését. Károlyi állitólag a csehek felszabaditása mellett volt, de a tótokat meg szerette volna tartani Magyarország számára. Hous ezredes erről értestette a cseheket, akik erre a tótokkal megegyezést létesitettek az állami egység érdekében. A tótok józanabb vezetői belátták, hogy a territoriális autonómia nem jelentene semmi jót a tótoknak, a tótok önállóságának ügye pedig fiaskóval végződnék.

Alkalmam volt bebizonyitani — irja Masarik — a tótoknak, hogy a politikai életben önállóságra épiteni nekik nem célszerü. Önálló Tótország egyáltalán sohasem jöhetett volna szóba. Egy másik lehetőség legfeljebb Magyarország keretében való autonómia lett volna. A világháboruban azonban a kis nemzetek szabadságuk és egységük elérésére törekedtek, tehát nem maradt más hára, mint a cseh-tót egyesülés kimondása.

Budapest egy része villámcsapás folytán tegnap este sötétben maradt.

Budapest, julius 22. Ma délután 5 órakor mintegy fél óráig tartó zivatar vonult át újra Budapest felett. Hatalmas zápor közben sürü jég is hulott, köztük mogyoró nagyságuak is. A vihar folyamán a villám valószinüleg a budai oldalon belecsapott egy kábel elektromos transformátorba. Az elektromos transformátorba kapcsolt összes kábevezetékek ennek folytán felmondták a szolgálatot és igy másestére a város több pontján világitás nélkül maradt.

Kérje mindenütt a „Debrecen"-t.

Az ujbuza 12.500, az ujrozs 7500 koronával olcsóbb.

A terménytőzsde rendkivül lanyha irányzattal nyitott. Már nyitáskor 10—12.500 koronával alacsonyabb áron kinálták a buzát és rozsot, mint tegnap. Mintegy 80—100 vagon buza cserélt gazdát, egyre hanyatló árak mellett. Zárlatkor 12.500 koronával esett a buza ára. A tavalyi buzát a tőzsdetanács mától kezdve nem jegyzi, miután hetek óta nincs benne üzlet. Tekintettel azonban a piacra kerülő uj készáru gyenge minőségére, csak 78-as fajsuly minőségig jegyzik hivatalosan az uj buzát.

A tőzsdeidő alatt a legtöbb üzletkötés uj buzából augusztus 15—20-iki szállitásra jött létre 360—365 ezer koronás áron, budapesti paritásban.

A rozs is egyre gyengül. 7500—10.000 koronával alacsonyabb áron kerültek forgalomba, mint tegnap. 317.500 korona volt a legjobb minőségü rozs ára budapesti paritásban.

A tőzsdetanács hivatalos árjegyzése a következő:

Uj buza 77-es tiszavidéki 365—370, pestmegyei és dunántuli 360—370; 78-as tiszavidéki 370—375, pestmegyei és dunántuli 365—372.5; uj rozs 310—315; uj takarmányárpa 275—280; tavalyi zab 435—450; tengeri 275—277.5; repce 545—560; korpa 250—255 ezer korona 100 kilogrammonként, Budapesten.

Gyenge irányzat az értéktőzsdén.

Az értéktőzsdén kedvezőtlen hangulatban indult az üzlet. A tőzsde gyengébb irányzat mellett nyitott. A tőzsdeidő későbbi folyamán Bécsből nagyobb arányu eladásokat eszközöltek, az árfolyamokban további lemorzsolódás állott be, a melyet azonban később az exekuciós vásárlások megakasztottak. A tőzsdeidő második felében felülkerekedett kedvező hangulat hatása alatt a mai árveszteségek legnagyobb része megtérült és a zárlati árfolyamok tegnaphoz képest alig 1—2 százalékos áresést tüntetnek fel.

Zürichi zárlat.

Páris 2430, London 2503 háromnegyed, Newyork 515.00, Brüsszel 2387, Milanó 1837, Hollandia 206.80 Berlin 122 ötnyolcad, Bécs 72.55, Szófia 375, Prága 1525, Varsó 98 ötnyolcad, Budapest 72.50, Belgrád 905, Bukarest 250.

Ferencvárosi sertésvásár.

Szabadvásári maradvány 314; érkezett 866, eladatott 250. Árak: könnyü 16—20, nehéz 20—24. Zártvásárra érkezett 81 sertés; eladatott 10 a fenti árakon.

Debreceni atléta a bécsi nagy versenyen.

Gyulai Gábor (DEAC) az 5000 méteres futásban indul.

A magyar sportkörök minden figyelme a Bécsben vasárnap lezajló öt nemzet versenyére irányul. A szenzációs versenyen a magyar, német, osztrák, cseh és jugoszláv atléták fognak összecsapni, hogy megszerezzék nemzetük részére a győzelmet.

A kemény züzdelemre a magyar válogató-bizottság két kitünő atlétánkon Somfayn és Szepesen kivül benevezte a DEAC nagyképességü futóját *Gyulay* Gábort, aki legutóbbi szereplésével e kitüntetésre és bizalomra rászolgált. Atlétáink szereplését az egész magyar sportközönség nagy érdeklődéssel várja és ez egyszer nem optimizmus, ha az angol bajnokság győzőitől biztos győzelmet, Gyulaitól pedig kitünő eredményt vár.

Magyarország 1925. évi uszóbajnoksága.

A Magyar Uszók Szövetsége szombaton és vasárnap rendezi az 1925. évi magyar uszóbajnokság versenyeit. A nagyszabásu sportesemény értékét emeli az a körülmény, hogy a bajnokságban a legkiválóbb francia uszók is indulni fognak. A bajnoki küzdelmek éppen ezért nagy eredményeket igérnek és megtörténhetik, hogy a párisi Grand Prix győztese az egri Bárány ujabb rekorddal lepi meg a világot. Ez annál könnyebben megtörténhetik, mert Bárány az elmult vasárnap is rekord idő alatt uszta a száz métert.

A remek bajnoki küzdelmek mellett külön szenzációja lesz a két napos versenynek a francia vizipóló csapatnak az FTC-val való mérkőzése. A franciák ugyanis nem felejtették el a magyar csapat párisi győzelmét és most ők akarnak győzni. Mind a mellett mi az FTC győzelmét várjuk.

Budapest—Krakó 0:0.

A külföldi kudarcok és vereségek után futballistáink ujabb gyenge szerepléséről kaptunk hirt. — Vasárnap folyt le a Budapest—Krakó városok közötti mérkőzés Krakóban. Az eredmény igen elszomoritó: 0:0, amely ha gólokban nem is, de a valóságban csuf veresége a magyar futballsportnak. — Az agyonturázott, üzleti vállalkozást szolgáló futballistáink eredménytelen szereplése igaz már nem nagyon rontott a külföldön a magyar futball lehanyatlott hirnevének, de azért ártott nemzeti sportkulturánknak és igazolta azokat, a kik a magyar futballsport csődjéről beszélnek. A sportközönség jól tudja ezt és nem kell még, csak néhány ilyen gyenge szereplés, hogy az agyondoppingolt futballnak hátat fordítson.

A DUE választmányi ülése.

A DUE holna este fél 9 órai kezdettel tartja meg legujabb választmányi gyülését a Gambrinus külön-termében.

A vasárnapi uszóverseny afférja.

A TÉK vasárnap megtartott uszó versenyéről irt tudósitásunkban megirtuk, hogy a verseny rendezőség nem engedte indulni a bajnokságban Jost Ferencet a DEAC uszóját. Az eltiltás körül élénk vita fejlődött ki a DUE és a DEAC között, mert mig az első a versenyszabályokra hivatkozik, addig a DEAC elfogultsággal vádolja a DUE-t és azt veti a szemére, hogy csak Jost eltiltásával tudta biztositani a győzelmet.

A debreceni sportkörökben nagy feltünést keltő afférral kapcsolatban a DUE vezetőségétől a következő levelet kaptuk:

„A bajnoki uszóversennyel kapcsolatban a Hajdufőld és a Tiszántuli Hirlapban megjelent közleményekre a következő tényeket közöljük:

A verseny rendezését a Kerület a Nyiregyházai TVE-re bizta s mikor az nem vállalta, akkor rendezte a DUE. — A nevezések elfogadása a kerületi előadó joga és kötelessége. Ha Jost Ferenc a DEAC leigazolt usója volna, ugy az bizonyára nem utasitotta volna vissza. — A DEAC képviseletében Sipos István és Hadháy Dezső voltak a zsüribe bejelentve s igy az ifjusági elnök nem képviselhette harmadiknak a DEAC-ot egy öttagu bizottság előtt. — A vizipólómérkőzés előtt a dr Magoss György vándordij sorsa egyáltalán nem volt eldöntve, lévén akkor a DUE-nak 40 pontja és a DEAC-nap pedig 35. Ha tehát a DEAC nyerte volna a vizipoló-mérkőzést, — ugy 45 ponttal megnyerte volna a bajnokságot. — Jost Frigyest a zsüri nem engedte a vizipolóban indulni, csak nem akart botrányt provokálni, mikor már vizben volt.

A vándordij bizottság kifejezetten a hölgyuszást akarta előmozditani, mikor az összes bajnoki számokra irta ki a vándordijat s a vándordij alapitóit az uszósport fejlesztése és szeretete vezette a vándordij alapitásában. — A Debreceni Uszók Egyesületének Elnöksége".

— *Mit hirdet ma az Ingóságközvetitő?* (Hatvan-u. 1. ref. püspöki palota, az udvarban. Telefon 21-99) Mindennemü művészi és ipari termékekvétele és eladása. Azonnal átvehető egy — 13 HP. benzinmotor cséplőszekrénnyel. Páratlan alkalmi évtelek: bronz gyertyatartók, antik asztalok, órák, vitrinek, hat darb ebédlőszék valódi bőrhuzattal varrógépek, tükörüvegek, ablakok spalettákkal, szőnyeg poroló állványok, gyönyörü porcellánok, villanyluszterek, petróleum lámpák, vendéglőkbe, kávéházakba, tej csarnokokba való márványlapos asztalok bölcsők és mindenféle ingóságok. Heti vagy havi részletfizetésre is adunk férfi és női ruhákat, ruhaszöveteket, vásznakat, zefireket, kanavásznat, paplanokat, függönyöket, futószenyegeket, — szentképeket, tükröket, sodronyágyakat, márványlapos mosdókat, egész és fél hálókat, — magányos ágyakat, mindenféle székeket, diványokat, konyhaberendezési tárgyakat és mindenféle ingóságokat. A világhirü amerikai Underwood iró gépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetitőnél rendelhetők meg részletfizetésre is.

Debreczenszky István
Károlyi — Hatkör 8. szám
Kész hencserek, diványok, matracok, garniturák raktáron
Javitások a vállalatok

Uj órás üzlet
Debreczeni István
Péterfia-utca 8. — Javitásokat vállalok

Asztalosmunkák
szakszerü készitése Szabó János épület- és bútorasztalos mesternél, Szent-Anna-u. 25.

2 személyes fehér vattás, szép kivitelü Paplan minden szinben csak 350 ezer kor.
Gobelin és atlasz gyapju garniturák kiválóan finom 2 ágy- és 1 asztalteritő csak 700 ezer kor.
Kegedüs Haász Dezső Csapó-ucca 18
szinházi átjáróval szemben.

Kerékpárokat részletfizetésre
elad, becserél, javit, zomancoz és nikkelez
SZABO LAJOS müszerész
Magoss ucca 25.

Poloskát
svábbogarat, tücsköt, 24 órán belül mindenki kiirthatja szabadalmazott féregirtóval. Olcsó árban kapható
STERN
festéküzletében, PIAC-U. 10.
Bikával szemben.
Garantált minőségü patkány és egérirtó állandóan nagy raktá

Legolcsóbb butorraktár!
Kossuth-u. 5, Gambrinus átjáró
Hálószoba, ebédlő konyhaberendezés
raktáron.
Bálint Sándor
mübutorasztalos.

Debreczen egyik legszebb vendéglője legszebb és legnagyobb udvarkertje, a

„Kéményseprő" vendéglő
volt „Kassai Sörház"
Péterfia-u. 52. szám alatt
családi okok miatt
eladó és rögtön átvehető.
A vételi jogügylet a NAGY LAJOS irodában köthető meg, ott tekinthető meg a felszerelések, berendezések leltára is.
Iroda: VERES-UTCA 9. szám.

Ha tudni akarja
mi sors vár önre hivatásában, szerelmében, vagyonában az 1925-ik évben, mi
ingyen
küldünk Önnek kimeritő asztrologiai leirást.
Nem jósolási szédelgés!
Természettudományi megállapitások!
Számtalan köszönő irat!
Irjon azonnal születése napjainak megjelölésével a következő cimre
Neukultur-Verlag Berlin W. 9.
Kivágandó! Adja tovább!
(A lapra hivatkozni, mert csak ugy dijtalan.)

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Hajdu föld vagy TiszántuliHirlap kiadóhivatalában vagy a Hegedüs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szóig 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbetüvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés dija duplán számittatik

Apróhirdetésekre felvilágositást a 7-88. számu telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Épitők figyelmébe. Tisztelettel értesitjük az épitető közönséget, hogy az „Első Debreceni Épitőipari Szövetkezet" törv. székileg bej. cég megalakult. Elvállal az épitkezéshez tartozó minden néven nevezendő munkálatok tervezését, felépitését teljes befejezésig, épület javitását, jókarban tartását, mükövek és mükőmunkák elkészitését mérsékelt árak mellett ugy helyben mint vidéken. Kandia-u. 4B. szám bent az udvarban. Telefon: 7-41. — Meghivásra elmegyünk. 251

Márványmozaik, cementlapok, betonáruk, sirkövek minden fajta épitési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Mükőgyárnál. Fürdő-u. 2. — Telefon 10-93. 389

Tüzifa vagontételben és apritva legolcsóbban beszerezhető Erdélyi Tüzifabehozatalnál. Fürdő-u. 2. Telefon 10—93.

Jóminőségü tégla és cserép Tóth és Sebestyén épitészek téglagyárából kapható legolcsóbban. Megbizott Botus József Zöldfa-u. 8. sz.

Király kávéi mégis a legjobbak, aromás zamatos, a vevő előtt pörkölve, meleg állapotban kapható. — Dégenfeld-tér 11. 371

Rikkancsok

magas fizetéssel

felvételnek lapunk kiadóhivatalában

Horgany fedéllemez, használt mosott rongy kapható. Oeskavasüzlet, Vásártéri állomás mögött. Telefon: 328. F221

Saját termésü, erösen bakaros, tisztán kezelt, zamatos házibor literenként csak 14,000 K kapható mindennap Poroszlay-ut 53. Sestakert. 469

Cséplési munkálatokra üditőül saját termésü erősen bakaros, tisztán kezelt, zamatos házi bor literenként csak 14000. Kapható mindennap Poroszlay-ut 53 (Sestakert) 470

Saját pénzének ellensége, ha meg nem győződik, hogy cipőit és csizmáit egyedül és kizárólag csak Fábián Józsefnél szerzeheti be. Férfi cipő 200.000. Női félcipő 180.000. Fejelés 90.000—100.000. Talpalás 25—30.0000 Fábiánnál, Rákóczi-u. 38. 491

Fehér és szines filckalapok 11,000 koronáért kaphatók Matta Anna Csemete-u. 10. 500

Sárga homokhoz féláron jutnak gazdák, termelő fogattulajdonosok Liskay-telepen, Kónya-u. 1., sorompónál. Telefon1200. F264

Bor, saját termésü fajbor nagyban hordó és liter tételekben eladó. Literenként 12000 korona, Szoboszlay-ut 11-a H247

6-os gépre cséplést vállalunk. 24-25-től kezdve, a gép az Ondód megálló körül van. Vargakert, K. Tóth utca 8-b. H243

Szepeségi uri család nyaralásra vállalna egy-két 12—20 éves gyermeket. Felügyelet melletti utazás. Értekezn lehet vasárnap délelőtt. Cim a kiadóban. 503

Egyetemi hallgató középiskoások tanitását vállalja. Cm a kiadóban. H240

Forgalmas helyen füszer üzlet csinos berendezéssel átadó. Cim a kiadóban. 510

LAKÁS, ÜZLET

Fiatal pár egy szoba-konyhás lakást keres. Ajánlatokat „Békebeli lakbér cimén a Debrecen kiadóhivatalában kérek.

Két tanulót anyai gondozással teljes ellátásra elfogadok zogora használattal. Csapó-u. 60.

Egy-két izraelita iskolai tanuló a jövő tanévre ellátást kaphat, — Hatvan-u. 36. keresztépület.

Egy butorozott szoba házaspárnak konyha használattal kiad.. — Bethlen-u. 54.

Nyaralóban különbejáratu butorozott szoba kadó. Poroszlai-ut 24. 507

Egy különbejáratu szoba butor *nélkül azonnal kiadó. Simoffy-u 12.* 502

Szolid fiatalember jói butorozott szobát keres lehetőleg központban Telefon 112. H242

Butorozott szoba két személy részére kiadó. Széchenyi-ut 11. H241

Kiadó pékmühely Két Kemencével augusztus 1-re. Cegléd utca 18. F282

2 kis szoba augusztus szeptemberre nyaralásra kiadó. Poroszlai-ut 21. F281

Fesőbb iskolai tanuló fiatalember izr. családnál lakást, esetleg telje ellátást kaphat. Darabos-utca *20.* F266

Üzlethelyiség azonnal átadó Simonffy-u. 24. Katz Zelig F269

Raktár betonos, fiókos raktár mindenre, terményre különösen alkalmas, kiadó. Darabos-u. 20. F268

Egy szoba konyha, villanyvilágitással, buorral együtt azonnal átadó. Teleki-u. 17.

Utcai szép butoozott szoba kiadó Bikabérház I. emelet 6. Hirdetési vállalat mellett. 511

Keresetetik butorozott szoba konyhahasználattal. Cim a kiadóhivatalban.

ÁLLÁST KAP

Bejárónőt keresek. Hatvan-utca 1., II. emelet 41. 487

Jómegjelenésü fiu és leány gyümölcsárusnak felvétetik. Késes-u. 28. H237

Szénesomagoló asszony felvétetik Grünfeldnél. Csapó-utca 16. sz F261

Tanulóleányt fizetéssel felvesz M. Nagy Mihály kalapos Szinházi átjáró. H245

Tanulóleany perzsaszőnyeg javitásához fizetésseel felvétetik Izsák Zsigmond, Simonffy-u. 7 F267

KERESLET

Timár egéd állandó munkára alkalmaást keres Cim a kiadóban 501

Gyermekszerető uri asszony, a háztartás minden ágában jártas, anyahelyettésitési állást keres. — Cim a kiadóban. 488

Baracmagvat veszek. Gyerekek gyüjtsetek, jó pénzt kaptok érte. Paczelt. püspöki palota. 485

Fiatal egészséges pulykákat nagy mennyiségben f. hó 23-án csütörtökön vesz Koresmáros Kálmán gépmester Pac-u. 59. H284

Biztos megélhetésü üzlethez 30—40 mllióval társat keresek. Cim a Független Ujság kiadójában. F280



Feszmérőket, Delejgyujtókat gyárt javit, Basch mágnesek összes tartozékai gyári árban beszerezhetők FOLDVARI Debreceni I. Elektrótechnikai gyárában, Széchenyi ucca 55. szám. — Telefon 1681

ELADAS

Elsőrendü kézzel szedett befőzniváló muskotály-barack eladó. — 1 kg. 4000 korona. — Domonkos Lajos-u. 6. sz.

Kiadó az Elepen 40 hold föld. Értekezhetni Vigkedvü Mihály utca 8.

Vadászfegyver, 12-ős, kakasos, kitünő hordásu, eladó. Kossuth-u. 48. sz. H246

Eladó ház, 3 szoba konyha, pince üzlet átadó. Nyil-u. 107. 504

Épitők figyelmébe. Négyezer darab betoncserép, piros hófogas jutányosan eladó Mester-u. 21. H244

Pénzét
legmagasabb kamatozással
elhelyezheti
Dr. Balázs bankházánál, Piac-utca 89. sz.

Kis családi ház, melyben két szoba, konyha, mellékhelyiségek azonnal elfoglalhatók, disznó és baromfitartásra alkalmas udvarral eladó a város belterületén, kedvező fizetési feltételek mellett. Felvilágositást ad a Debreceni Független Ujsá kiadóhivatala. F265

Nyári bercencei szilva kilóként csak 10000 K. Poroszlay-ut 53. 489

Boros hordók taposó és káposztás kádak **uj és használt** minden nagyságban állandóan kapható, **Javitást** gyorsan és jutányosan készitek. **Báró Györffy** hordógyárban Nap-utca 4. — Telefon 12-83.

VEGYES

Önmelegitős fürdőkád, alig használt és mester brács eladó. Nyil-u. 149. 486

Eladó forgalmas helyen jól bevezetett pékség teljes berendezéssel, 4 szobás lakással, istálló, kocsiszin, hizlalóval, 3 udvarral. Cim a Tiszántuli Hirlapnál. 490

Örökbeadnám két gyermekemet, 6 és 4 éves. Cim a kiadóban 496

Eladó olcsó árban a Csigekert utca 15. számu ház, az egész átadva 390

Sodrony-ágybetétet
legjobb minőséget készit
NEUMANN
PÉTERFIA-UTCA 19.

Zongora- és angol órákat adok kezdőknek, ugyanott a jövő tanévre diákokat teljes ellátásra elfogadok a belvárosban. Cim a kiadóban.

1 drb fejős kecske, 2 drb jerge fiával eladó. Nagy Pál-utca 3. 495

24 személyes fekete ebédlő asztal, gyermekkocsi, ágy zsákok, ládák, dobozok olcsón eladók Paczeltnél, Püspöki palota. 509

Eladó két szoba, konyha, előszoba speiz butorral együtt, azonnal beköltözhető. Hajó-u. 16. 506

Uraszonyhoz tisztességes bejáró nő felvétetik. Könyvével jelentkezzen József kir. herceg utca 58. sz.

Gyászesetekben
kérem a nagyérdemü közönséget, hogy ujonnan berendezett
temetkezési vállalatomat igénybe vegye
Elvállalok mindenféle kivitelü temetéseket a legegyszerübbtő a legdiszesebbig, előzékeny kiszolgálás és jutányos árak mellett
A nagyérdemü közönség szives pártfogását kéri
Telefon **10-35.**
Jancsó Kálman
asztalosáru és fakoporsó-gyára
Telep és felvevő iroda: **Debrecen, Bárczi-utca 3. szám**

Debreceni Faipar r.-t. városi üzlete
Kiraly-utca 4. szam.
Eredeti gyári árban bocsátja a m. t. vevőközönség rendelkezésére saját készitményü és elismert legjobb minőségü
háló, ebédlő, irodai és konyha butorait.
Rendelésre készit a megrendelő vagy a gyár tervei alapján **mindenféle lakbérendezést** a legszebb kivitelben.
Előnyös fizetési feltételek!

Legszebb — Legolcsóbb — Legjobb
FERFIRUHA SZOVETEK
csak
Feldheim Dezsőnél (Piacz-utca 67.) szerezhetők be.